

Vuoden 2026 talousarvion laadintaohje

390/02.02.00.00.00/2025

Kaupunginhallitus 06.10.2025 § 332

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Hallintosäännön 46 §:n mukaan kaupunginhallitus hyväksyy suunnittelukehykset ja talousarvion laadintaohjeet. Toimielimet laativat talousarvioehdotuksensa. Valtuusto hyväksyy talousarviossa toimielimelle sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä.

Taloussuunnittelukauden epävarmuustekijät

Taloussuunnittelukauden merkittävimpiä epävarmuustekijöitä ovat käynnissä olevan sopimuskauden palkankorotusten vaikutukset, työttömyysetuuksien kuntaosuudet sekä valmisteilla oleva valtionosuusuudistus.

Työttömyysetuuksien kuntaosuuksien taso riippuu suoraan työttömyyden kehityksestä, ja työttömyyden mahdollinen kasvu voi merkittävästi lisätä kuntien maksurasitusta. Valtionosuusuudistus on edelleen valmisteluvaiheessa, mikä vaikeuttaa uusien rahoitusperusteiden ennakointia ja rajoittaa pitkän aikavälin taloudellisen suunnittelun tarkkuutta.

Lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon kiinteistöjen yhtiöittäminen sekä siihen liittyvät vuokraneuvottelut ovat vielä kesken, mikä lisää epävarmuutta kaupunkikonsernin taloussuunnitteluun.

Myöskään mahdollisen in-house-lainsäädännön sisältö ja voimaantulo eivät ole vielä tarkentuneet. Tämä voi vaikuttaa merkittävästi palvelujen järjestämistapoihin sekä sitä kautta kustannusrakenteeseen.

Talousarvio 2026

Kuntaliiton viimeisimmän ennakkollisen valtionosuuslaskelman mukaan Kiteen kaupungin valtionosuudet vuonna 2026 ovat 13 846 000 euroa (ilman opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuutta). Vuoden 2025 muutetussa talousarviossa vastaava valtionosuuden määrä on 13 986 000 euroa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö ei tuota ennakkollisia valtionosuuslaskelmia, ja lopullinen tieto opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudesta saadaan vuodenvaihteessa 2025–2026. Talousarviokehykseen opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudeksi on arvioitu –900 000 euroa, mikä vastaa tavanomaista tasoa. Talousarviokehykseen valtionosuuksia on arvioitu saatavan yhteensä 12 946 000 euroa.

Kuntaliiton viimeisimmän verotuloennusteen mukaan Kiteen kaupungin verotulojen arvio vuodelle 2026 on 18 769 000 euroa. Vuoden 2025 talousarviossa verotulojen määrä on 18 347 000 euroa.

Henkilöstökustannusten nousuun on varauduttu 4,5 % korotuksella. Muihin kustannuksiin ei ole varattu prosentuaalista korotusta.

Toimintatuottojen ennakoidaan pysyvän vuoden 2025 tasolla.

Edellä esitettyjen tietojen perusteella talousarviota lähdetään laatimaan tilanteessa, jossa tilikauden 2026 toimintakatteen ennakoidaan olevan noin -29,4 miljoonaa euroa ja tilikauden tuloksen noin 0,1 miljoonaa euroa.

Talousarvion 2026 suunnittelun lähtökohtana on laatia lievästi ylijäämäinen talousarvio, sillä kaupungin investointitaso kasvaa taloussuunnitelmavuosina 2026–2028.

Esityslistan liitteenä on talousarvion laadintaohje 2026 ja esityslistan oheismateriaalina on tuloslaskelma.

Valmistelija: talousjohtaja Kaisa Lappalainen, puh. 040 105 2002, kaisa.lappalainen@kitee.fi.

Esittelijä: kaupunginjohtaja Pekka Hirvonen, puh. 040 105 1001, pekka.hirvonen@kitee.fi.

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa liitteenä olevan talousarvion laadintaohjeen, joiden pohjalta toimialat valmistelevat esitykset lautakunnille ja edelleen hallitukselle ja valtuustolle.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.